

Kyläradiolla turvaa poikkeusoloihin

■ **Tiina Lamminaho**

Ylä-Muuratjärvellä on jatkettu poikkeusoloihin varautumista panostamalla kyläradioon. Kylätalolle on hankittu sekä verkkovirralla että tarvittaessa akkuvirralla toimiva tukiasema ja antenni, kyläseuralle on ostettu neljä VHF68-radiopuhelinta.

– Nämä ovat samoja radiopuhelimia, joita metsästäjät käyttävät, eli käytännössä täällä on radiopuhelimia paljon enemmän kuin kyläseuralle nyt ostetut, kyläseuran puheenjohtaja **Helena Mieskolainen** toteaa.

Kyläradio tukiasemineen on osa Kylätalosta valmiuskeskus -hanketta ja sillä varaudutaan esimerkiksi pitkään ja laajaan sähkökatkoon, jolloin kännykkämastoista loppuu virta ja kännykät lakkaavat kuulumasta.

– Radiopuhelimilla saa yhteyden kylätalolle. Jos radiopuhelimia on sijoitettu eri puolille aluetta, vaikkapa meidän turvayhmäläisillemme, he voivat käydä omassa naapurustossaan tarkistamassa mahdollista avuntarvetta. Tällaisessa pienessä kylässä on se etu, että me tunnettu toisemme ja tiedämme,

ketkä mahdollisesti tarvitsevat apua esimerkiksi pitkän sähkökatkon aikana, Mieskolainen selvittää ja kertoo, että naapuriryhmä pohjoisilla kylillä on toiminut jo pari vuotta.

– Jos pitkä sähkökatko tulee talvella, ihmisiä, jotka eivät joko pysty lämmittämään tai jaksa lämmittää kotiaan puilla, voidaan evakuoita kylätalolle. Turvatiimi voi myös toimittaa tarvittaessa vaikkapa vettä. Myös sairauskohtauksen sattuessa radiopuhelinten kautta voi saada apua, jos kännykät eivät toimi; meillä on suunnitteilla myös yhteys pelastusviranomaisiin, Mieskolainen sanoo.

Viime viikolla radioamatööri **Heikki Tiihonen** sekä valmius- ja varautumiskouluttaja **Juha Vimpari** olivat Ylä-Muuratjärven kylätalolla kertomassa kyläradion toiminnasta. Koulutustilaisuus aloitettiin katselemalla video kuvitteellisesta tilanteesta, jossa Lehmijoen kylällä oli ollut sähköt poikki pari viikkoa ja kyläläinen tarvitsi vettä ja polttopuita. Videolla tilanne hoidettiin siten, että kyläläinen otti radiopuhelimella yhteyttä kylätalon

Ylä-Muuratjärvellä kyläradiosta kertoivat Heikki Tiihonen ja Juha Vimpari.

johtokeskukseen, johtokeskuksen päivystäjä taas hälytti avustustehtävään sekä kylän poikkeusolojen vesivastaavan että polttopuuvastaavan.

– Kyläradioasiassa on tärkeää nimenomaan se, että kylällä sovitaan etukäteen, miten poikkeus-

oloissa toimitaan. Miten valmiuskeskuksessa on päivystys, kuka päivystää, kuka hoitaa mitään tehtävää. Jokainen kylä tekee organisaatiosta omansa näköisen, mutta asiat on sovittava etukäteen, Vimpari opasti.

– Myös siitä, miten ra-

diopuhelimilla viestitään ja mitä kanavaa käytetään yleiskutsuun, mitä asioiden hoitamiseen tarkemmin, pitää sopia ja siitä on hyvä tehdä kirjalliset ohjeet, Vimpari sanoi ja muistutti, että kyläradio on tarkoitettu asialiikenteeseen, ei seurusteluun.

– Ja puheethan kuuluvat kaikille, jotka radiota kuuntelevat, ei salaisuuksia ei kannata huudella, Mieskolainen lisäsi.

VHF68-radiopuhelimilla on pitkä kantama, kuuluvuus on Helena Mieskolaisen mukaan kymmenisen kilometriä.

– Kantamaa voidaan myös pidentää, tukiasemia voi olla muuallakin kuin kylätalossa. Esimerkiksi metsästäjillä on tukiasemia autoissaan, Mieskolainen kertoo.

Kylätalon tukiasema on liitetty virtalähteeseen, joka siirtyy automaattisesti käyttämään akkuvirtaa, jos seinäpistorasiasta ei tule virtaa. Kylätalolle ollaan myös hankkimassa voimakasta aggregaattia, joka liitettäisiin kylätalon sähköihin siten, että sillä saataisiin virtaa koko taloon, myös vesipumpuihin.

– Saisimme täällä toimimaan vesijohdon ja vessat, valot ja kylmälaitteet. Onhan meillä pihassa ulkokuuressi, mutta jos

täällä on paljon väkeä ja vaikkapa ikäihmisiä hätämajoituksessa talvipakkasella, olisi se hyvä, että sisäviestitkin toimisivat, Helena Mieskolainen sanoo.

– Lämmityshän täällä hoituu puilla, nyt kaikki talon pönttöuunit on kunnostettu puilla lämpiävään kuntoon, samoin keittiön puuhella. Valmiuskeskuksen kehittämishanke loppui elokuun lopussa, mutta saimme sen jatkoksi investointihankkeen. Kyläradion tukiasema ja antenni hankittiin kehittämishankkeen rahoista, aggregaatti tulee investointihankkeen puolelta. Hankimme tänne kylätaloon myös patjoja, varavuteita, lyhtyjä ja sellaisia tavaroita, myös atk-kalustoa olemme uusineet, joten koulutuskin sujuu entistä paremmin.

Ylä-Muuratjärvisseuran hallinnoimat hankkeet ovat saaneet Leader-rahoitusta Jyväskylän kautta, valmiuskeskushankkeisiin julkista rahoitusta on myönnetty yhteensä noin 20 000 euroa.

– Kyläradiohankkeita on eri puolilla Suomea ja jossain päin myös kunnat ovat tukeneet niitä aktiivisesti. Yleensä mitä syrjemässä kunta on, sitä paremmin varautumisen tarve ymmärretään, Heikki Tiihonen totesi.

– Täällä tukiasema on asennettu siten, että jos sähköt katkeavat, se alkaa ottaa automaattisesti virtaa akusta. Eli silloin kun valot sammuvat, ei tarvitse alkaa muutella kytkentöjä, Heikki Tiihonen kertoi.